

hed til paa en saadan Maade at anvende Statens Midler til Fordeel for enkelte Individer, for at etablere dem. Jeg skjønner ikke rettere end, at man ikke kan Andet end nære en stor Frygt for, at det vil give Anledning til et Hav af Misbrug. Jeg veed i Sandhed ikke, hvorledes man skulde begrænse deres Myndighed, der saaledes skulde raade over fremmede Midler til enkelte Individuers Fremme, paa en saadan Maade, at det ikke gav Anledning til de største Misligheder, til Begunstigelser, som maatte vække en almindelig Misnøje. Af denne Grund er idetmindste jeg ikke meget stemt for et saadant Tillæg som det, der indeholdes i Vædringsforslaget Nr. 24. — Hvad Vædringsforslaget under Nr. 25 angaaer, skal jeg med Hensyn til den første Deel deraf bemærke, at det forekommer mig ikke at være ganske klart, idet jeg ikke veed, om ikke de ærede Forslagsstillere derved ere komne ind paa nogle Distinctioner, som dog ikke ville vise sig fyldestgjørende. Og hvad den sidste Deel af Forslaget angaaer, nemlig den, der omhandler de Erklæringer, der skulde indhentes om de eventuelle Salgsplaner, da troer jeg, at, naar man tørrigt giver frie Hænder i Henseende til Approbationen af Salgsplanerne, vil det være urigtigt at binde Regjeringen til visse Kilder, hvorfra den skulde søge Kundskab om Forholdene. — Endnu maa jeg gjøre en Bemærkning i Henseende til et Vædringsforslag, om hvilket jeg ikke veed, hvorvidt det har været nærmere omtalt; det er det Vædringsforslag, som subsidiairt er stillet af nogle ærede Medlemmer af Udvalget til Lovens § 1. Det, som Fleertallet har villet, er jo, at der ikke skal finde nogen Allodification Sted uden ved Overgang til Selveiendom. Lovforslaget derimod indrømmer en Allodification ogsaa uden en saadan Overgang, men den indskrænker den dog paa den Maade, at den siger, at Bøndergodset ikke maa allodificeres uden i Forbindelse med Hovedgaardene. Dette er en Indskrænkning, som indeholdes i §. 1. De Medlemmer af Udvalget, som have foreslaaet en Forandring deri ved Forslaget under Nr. 2, ville derimod, at der skal være en almindelig Ret til at allodificere ogsaa Bøndergodset særskilt, man skal kunne allodificere

endogsaa enkelte Bøndergaarde, kort sagt, det skal ingen Begrændsning være. Dette har jeg for mit Vedkommende ikke kunnet gaae ind paa. Det forekommer mig, at naar man gaaer ud fra den Hovedtanke, at der ingen Allodification bør finde Sted uden netop ved Overgang til Selveiendom, saa maa man subsidiairt slutte sig til Lovforslaget, som dog gjør nogen Indskrænkning i den Henseende, hvorimod dette Vædringsforslag fjerner enhver Indskrænkning for en saadan Allodification uden Overgang til Selveiendom. Jeg kan ikke nægte, at det undrede mig noget, naar min ærede Ven, den 3die Landskingsmand for 1ste Kreds (Breck), som har underskrevet dette Vædringsforslag, ikke desto mindre i sit Foredrag igaar udtalte sig saa stærkt om det Duskelige i, at Bøndergodset maatte blive sammen med Hovedgaardene og ikke stilles derfra; det forekommer mig, at han efter den Tankegang ikke burde have indladt sig paa dette Forslag, men derimod snarere holdt sig til Lovudkastet.

Efter disse Bemærkninger angaaende de enkelte Vædringsforslag, der ere stillede til §§ 21 og 1 skal jeg nu kun tilføje nogle ganske faa Ord med Hensyn til det Hovedspørgsmaal, der her foreligger. Jeg kan da ikke nægte, at det har undret mig Noget at see det bestridt her i Salen, at Bestemmelsen i Grundlovens § 93 skulde være fyldestgjort for Bøndergodsets Vedkommende ved Loven af 21de Juni 1854. Den høitærede Justitsminister bemærkede i den Henseende, at han fandt, at det maatte være paa Grund af et Ordspil, naar man vilde paastaae dette. Det var jo ikke nogen meget anerkjendende Ytring. Men jeg maa dog sige, at jeg alligevel deri finder en directe Erkjendelse af, at efter Ordene lader det sig ikke bestride, at Grundlovens Bud virkelig er opfyldt for Bøndergodsets Vedkommende ved Loven af 1854, og at man ikke kan komme til en modsat Anskuelse uden derved, at man lægger noget Andet ind i Ordene end det, der staaer. Man lægger nu fra nogle Sider ind i Grundlovens Bestemmelse, at det skulde være dens Mening, at Salg skulde finde Sted en bloc eller uden Udstyning, eller — som det ogsaa hedder — at